

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **T. T.**,
oskarżonego z art. 288 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,
w dniu 29 maja 2025 r.,
kasacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego
od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi
z dnia 9 maja 2024 r., sygn. akt V Ka 384/24,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Skierniewicach
z dnia 9 sierpnia 2023 r., sygn. akt II K 44/23,

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w Łodzi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym;**
- 2. zarządza zwrot uiszczonej opłaty od kasacji w wysokości 450 (czterystu pięćdziesięciu) złotych.**

Kazimierz Klugiewicz Marek Pietruszyński Eugeniusz Wildowicz

[PŁ]

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Skierniewicach wyrokiem z dnia 9 sierpnia 2023 r., sygn. akt II K 44/23, warunkowo umorzył postępowanie karne wobec T. T. w sprawie o przestępstwo określone w art. 288 § 1 k.k. na okres 2 lat próby, oddając w tym okresie oskarżonego pod dozór kuratora oraz orzekając od niego na rzecz pokrzywdzonej obowiązek naprawienia szkody.

Sąd Okręgowy w Łodzi, po rozpoznaniu apelacji oskarżonego i jego obrońcy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił rozstrzygnięcia o oddaniu oskarżonego pod dozór kuratora oraz o orzeczeniu wobec T. T. obowiązku kompensacyjnego.

Od tego wyroku kasację wniósł obrońca oskarżonego, podnosząc następujące zarzuty rażącego naruszenia prawa procesowego:

1. art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez orzekanie przed Sądem II instancji przez sędziego X. Y., który został nienależycie obsadzony, z uwagi na powołanie przez KRS ustanowioną w trybie ustawy z 8.12.2017 r., po bezprawnym skróceniu kadencji poprzedniej Rady, co spowodowało wydanie wyroku przez Sąd, który ze względu na sposób wyłonienia nie spełniał warunku niezależności i bezstronności, a jego podważenie braku niezależności i bezstronności przejawia się m.in. tym, iż orzekał w niniejszej sprawie, mimo że oskarżycielką posiłkową była X.Y.1.- Sędzia Sądu Rejonowego w Łowiczu (obecnie w stanie spoczynku od 2020 r.), która kandydowała wraz z sędzią X. Y. do pełnienia urzędu sędziego Sądu Okręgowego w Łodzi;

2. art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. polegające na przeprowadzeniu rażąco wadliwej kontroli odwoławczej, poprzez niewskazanie w uzasadnieniu wyroku Sądu Odwoławczego w sposób rzetelny, umożliwiający poznanie motywów wyroku, a mianowicie, poprzez brak wskazania, czym kierował się Sąd Odwoławczy wydając wyrok oraz dlaczego zarzuty i wnioski apelacji uznał za zasadne lub niezasadne. Właściwe zrealizowanie obowiązków określonych w art. 457 § 3 k.p.k. świadczy o zachowaniu standardu rzetelnego procesu odwoławczego. Sąd Odwoławczy, w

sposób bardzo ogólny odniósł się do zarzutów apelacji obrońcy skazanego (oskarżonego), ograniczając się w zasadzie do ogólnych twierdzeń powielających, co świadczy o wadliwej kontroli odwoławczej poprzez nienależyte rozpoznanie zarzutów podniesionych w apelacji dotyczących obrazy przepisów postępowania i błędu w ustaleniach faktycznych, a mianowicie:

a) art. 4 i 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., poprzez wydanie rozstrzygnięcia niebędącego wynikiem analizy całokształtu ujawnionych w toku rozprawy okoliczności, lecz następstwem dowolnej oceny dowodów, przy dokonywaniu której Sąd I instancji wziął pod uwagę wyłącznie okoliczności przemawiające na niekorzyść oskarżonego, pomijając te dla niego korzystne, a w szczególności:

- uznaniu za wiarygodne w całości zeznań M. T. jednego ustalonego przez Sąd bezpośredniego świadka zdarzenia, która miała rzekomo widzieć uderzenie nogą przez oskarżonego w samochód pokrzywdzonej, podczas gdy w okresie zdarzenia była silnie skonfliktowana z oskarżonym, a nadto miała interes w tym, aby doszło do jego skazania; a tym samym błędne uznanie, że jej narrację potwierdzają inne środki dowodowe tj. wynik oględzin i opinia biegłego rzeczoznawcy, podczas gdy dowody te dowodzą jedynie uszkodzenie pojazdu i wysokość szkody, a w żaden sposób nie przesądzają o sprawstwie oskarżonego;

- uznaniu za niewiarygodne wyjaśnień oskarżonego, tylko z tego powodu, że są one sprzeczne z zeznaniami świadka M. T., wynikiem oględzin i opinią biegłego, podczas gdy oskarżony w sposób logiczny i konsekwentny od samego początku nie przyznawał się do zarzucanego mu czynu oraz przedstawił okoliczności, dlaczego świadek M. T. ma interes w tym, aby oskarżyć go o uszkodzenie samochodu, który użytkowała, co zostało w całości pominięte zarówno przez Sąd I instancji jak i Sąd Okręgowy;

- przyjęciu, iż wiadomość wysłana przez oskarżonego spontanicznie, bezpośrednio po zarzuceniu mu przez M. T. uszkodzenia pojazdu o treści: “nie życzę sobie szkalowania mnie i wrabiania w jakieś cuda”, nie może świadczyć o jego niewinności, podczas gdy Sąd winien dokonać wszechstronnej, a nie wybiórczej analizy materiału dowodowego, a wiadomość ta od początku wskazuje, że oskarżony nie miał nic

wspólnego z uszkodzeniem pojazdu oskarżycielki posiłkowej i został pomówiony przez świadka M. T.;

- przyjęciu, że opinia biegłego rzeczoznawcy jednoznacznie potwierdza sprawstwo oskarżonego T. T., podczas gdy biegły w swojej opinii wskazał jedynie, że uszkodzenia mogły powstać w okolicznościach, o których zeznaje świadek M. T., jednakże w ustnej uzupełniającej opinii biegły ten podkreślił, że jego odpowiedź "mogły powstać" nie jest kategoryczna, gdyż do dyspozycji miał tylko akta i fotografie z serwisu, a uszkodzenia, które widać na zdjęciach mogły powstać również w innych okolicznościach;

b) błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na treść zaskarżonego wyroku, polegający na uznaniu, że oskarżony T. T. dopuścił się zarzucanego mu czynu, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że oskarżony nie popełnił czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia;

3. art. 170 § 1 pkt 2 i 5 w zw. 452 k.p.k. oraz 458 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. poprzez niesłuszne oddalenie wniosków dowodowych skazanego tj.

- przesłuchania rodziców oskarżonego,
- przesłuchania M. W.,
- zwrócenie się do Sądu Okręgowego w Kaliszu o nadesłanie kopii protokołu z rozprawy rozwodowej z dnia 31 maja 2023 r., a tym samym, brak należytego uzasadnienia stanowiska w tym zakresie oraz oddalenie wniosków bez wskazania podstawy prawnej, co w stopniu poważnym ograniczyło prawo do obrony T. T.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi.

Prokurator w odpowiedzi na kasację, wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna w zakresie wskazywania na wystąpienie w sprawie uchybienia, o którym mowa w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., co uprawniało do uwzględnienia tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Na wstępie należy zauważyć, że sygnalizowana w pierwszym zarzucie okoliczność co do relacji występującej pomiędzy sędzią X. Y. a oskarżycielką posiłkową nie wpisują się w żadną z przesłanek wymienionych w art. 40 § 1 k.p.k., a co najwyżej mogłyby być rozpatrywane z kontekście instytucji *iudex suspectus*. Niezależnie jednak od tego zasadnie w kasacji wskazano na wadliwy tryb powołania ww. sędziego. W tym kontekście należy zaznaczyć, że Sąd Najwyższy już wcześniej niejednokrotnie przeprowadzał tzw. test niezawisłości i bezstronności wobec tego sędziego, który wypadał dla niego negatywnie. Z tego względu Sądowi Najwyższemu znane są z urzędu pozostałe okoliczności dotyczące drogi zawodowej sędziego X. Y., stwarzające podstawy do uznania, że Sąd z jego udziałem, który wydał zaskarżony rozpoznawaną kasacją wyrok, nie był sądem niezależnym i bezstronnym w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 6 ust. 1 EKPC ani art. 47 Katy Praw Podstawowych Unii Europejskiej.

Z uwagi na fakt, że Sąd Najwyższy drobiazgowo przeanalizował dotychczasową postawę zawodową sędziego X. Y. w wyroku z dnia 26 lutego 2025 r., sygn. akt V KK 141/24 oraz w wyroku z dnia 6 marca 2025 r., sygn. akt V KK 368/24 i poczynione w tych orzeczeniach ustalenia Sąd Najwyższy przyjmuje za własne również na gruncie niniejszej sprawy, wystarczające będzie odesłanie do przedstawionych tam rozważań. W tym miejscu jednak warto wskazać na najważniejsze okoliczności dotyczące sędziego X. Y. tj. nietransparentne warunki konkursu na urząd sędziego Sądu Okręgowego w Łodzi i przesłanki do podjęcia przez KRS uchwały w tym przedmiocie wskazującej na tego sędziego, dalsza postawa sędziego, który mimo krótkiego stażu w tym Sądzie ubiegał się z powodzeniem o awans na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego w [...], mimo negatywnej opinii Kolegium oraz negatywnej oceny zespołu opiniującego Krajowej Rady Sądownictwa i to w sytuacji, w której nie już było wątpliwości co do wadliwości procedury nominacyjnej z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w

trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Wszystko to daje podstawy do potwierdzenia wyrażonego we wcześniejszych orzeczeniach stanowiska, że sędzia X. Y. nie tylko akceptował destrukcyjne zmiany w wymiarze sprawiedliwości z ostatnich lat, ale również z nich korzystał, co wskazuje, że nie spełnia on kryteriów niezawisłości i bezstronności, a co w konsekwencji skutkuje uznaniem, że sąd orzekający z udziałem tego sędziego nie stanowi sądu ustanowionego ustawą w rozumieniu konstytucyjnym i konwencyjnym.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku, ograniczając rozpoznanie kasacji do omówionego powyżej najpoważniejszego zarzutu, którego uwzględnienie było wystarczające do wydania orzeczenia, czyniąc pozostałe zarzuty co najmniej przedwczesnymi (art. 436 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.). O zwrocie uiszczonej opłaty od kasacji orzeczono na podstawie art. 527 § 4 k.p.k.

Kazimierz Klugiewicz

Marek Pietruszyński

Eugeniusz Wildowicz

[PŁ]

[a.ł]